

lipiec 2013

Solanka

Biuletyn Informacyjny Kopalni Soli „Wieliczka”

Gościliśmy TRZECH PREZYDENTÓW

2013 NA PÓŁMETKU, CZYLI...

Historyczna **LICZBA TURYSTÓW**

PODZIEMNY PLAC ZABAW

Świętują 100-Lecie

WŚRÓD SOLNYCH FOTOGRAFII, MINERAŁÓW, EKSPONATÓW

Zabezpieczamy, modernizujemy, bijemy rekordy

Wywiad z Kajetanem d'Obyrnem

Prezesem Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka" SA

Redakcja: W tym roku mija 35 lat od czasu, gdy kopalnia wpisana została na listę UNESCO wśród pierwszych 12 obiektów z całego świata. Czy ten czas wiele zmienił?

Kajetan d'Obyrn: Wpis kopalni na tę prestiżową listę przyniósł wiele korzyści, ale także zobowiązań. Zwrócił większą uwagę świata na unikalność tego miejsca, zmienił sposób postrzegania solnych podziemi. Stopniowo zmieniał się profil działania obiektu z przemysłowego w turystyczny. Nastąpił także wzrost zainteresowania kopalnią jako obiektem turystycznym. W 1945 roku wielickie podziemia odwiedziło 10 tys. turystów, w roku 1978 solnym szlakiem wędrowało 715 tys. gości, w ubiegłym: 1 117 tys. W pierwszym półroczu 2013 roku, mimo wciąż trwającego światowego kryzysu, odnotowaliśmy aż 531,2 tys. zwiedzających, o 10% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Ilość turystów świadczy o zainteresowaniu obiektem i tym bardziej zobowiązaniu do ochrony unikatowego zabytku.

Red.: W jaki sposób wieliccy górnicy to zobowiązanie realizują?

K.O.: Górnicy wieliccy cały swój wysiłek wkładają w zabezpieczanie i udostępnianie zabytkowych wyrobisk. Wiąże się to z szeregiem działań modernizacyjnych, logistycznych i inwestycyjnych. Obecność pod ziemią miliona gości rocznie, w tym ponad połowy z zagranicy, z ponad 170 krajów - nie tylko na szlakach turystycznych, ale także na spotkaniach i wydarzeniach, często o światowej randze - kreuje obraz nie tylko kopalni czy województwa małopolskiego, ale całej Polski w świecie. Oznacza to m.in. konieczność dostosowywania obiektu do międzynarodowych standardów. Warto w tym miejscu podkreślić, iż w podziemiach jest to znacznie trudniejsze, bardziej czasochłonne i kosztochłonne. Zarówno „Kowalscy na wczasach", jak i ważni goście - prezydenci państw czy gwiazdy Hollywood - muszą mieć zapewnione bezpieczeństwo, wysoką jakość usług i komfort zwiedzania. Dzięki dotacji budżetowej, skutecznie pozyskiwanych środkom pozabudżetowym, a także zyskom wypracowanym z turystyki i działalności biznesowej udaje się nam zabezpieczać kilkanaście wyrobisk rocznie, likdwidować przez podsadzenie czyli wypełnienie piaskiem 100 tys. m^3 niezabytkowych pustek, skuteczne monitorować i ograniczać dopływ wody do wyrobisk górniczych.

Red. Wśród działań są też inwestycje w szlaki turystyczne i infrastrukturę na powierzchni...

K.O.: Tak. To przede wszystkim działania zmierzające do jak najpełniejszej ochrony zabytkowej Trasy turystycznej i jej otoczenia. Warto wymienić wykonane w tym rejonie w ostatnim czasie zabezpieczenie komór: Kazanów, Lill Górna, Witos Górna, Pieskowa Skała, Drozdowice III, trwające prace w komorach Geramb, podłużniach Wałczyn i Hauer oraz chodniku Pistek. W komorze Weimar wykonywane jest kotwienie, wymieniana będzie drewniana obudowa w kaplicy św. Kingi. Udało się także zabezpieczyć dwie sąsiadujące z podziemną bazą uzdrowiskową komory, które po wyposażeniu będą służyć celom leczniczym. Wiele przebudów, zabezpieczeń i modernizacji prowadzonych jest w innych rejonach kopalni. Na powierzchni z kolei kończymy etap remontów generalnych budynków, kontynuowana jest przebudowa sieci i szlaków komunikacyjnych. Do poczytania o nich zapraszam na dalsze strony „Solanki".

Red. Do podziemi przyjeżdża cały świat, kopalnia zdobywa prestiżowe wyróżnienia, co chwilę słyszy się o niej w mediach. Wydawać by się mogło, że podziemna Wieliczka nie potrzebuje promocji...

K.O.: Nic bardziej mylnego. W obliczu zachodzących zmian społecznych, zmieniających się trendów związanych m.in. ze stylem życia - gdy zmieniają się upodobania i profil współczesnego turysty w kierunku rozrywki, edukacji i emocji - nie można osiąść na laurach. Z jednej strony turysta staje się coraz bardziej wymagający, ale z drugiej często wybiera nowopowstałe atrakcje hołdujące niskiej kulturze. Promocja nie tylko kształtuje wizerunek, ale pomaga dokonać wyboru. Kopalnia w swej ofercie stawia na historię, wysoką kulturę i kształcenie, na Trasie górniczej także na emocje i doświadczanie. Rozwija ofertę dla dzieci np. udostępniając podziemny plac zabaw, który zapewnia naukę przez zabawę, poszerza bazę leczniczą wpisując się w światowy trend uzdrowiskowy. W dobie internetu i technologii mobilnych zapewnia m.in. możliwość rezerwacji online czy wysłania swojego zdjęcia wykonanego pod ziemią w dowolne miejsce na świecie. Transmisje na żywo czy dostęp do internetu i telefonii komórkowej w wybranych miejscach pod ziemią przestają już dziwić. Ważne jest natomiast, aby wsłuchując się w oczekiwania współczesnego turysty zachować umiar i dystans - rozwój jest ważny, ale musi odbywać się z poszanowaniem historii, tradycji i powagi miejsca.

WYJĄTKOWE WYDARZENIA, NIECODZIENNI GOŚCIE

3 prezydentów

3 lipca wielicką kopalnię odwiedzili prezydenci Polski, Czech i Słowacji. Bronisław Komorowski, Miloš Zeman oraz Ivan Gašparovič zwiedzili fragment Trasy turystycznej w towarzystwie zarządu kopalni i pod opieką przewodnika Jana Kucharza. Prezydent Komorowski podjął swych gości kolacją w komorze Jana Haluszki.

Prezydent Komorowski i prezydent Gašparovič przybyli do kopalni w towarzystwie małżonek. W kaplicy św. Kingi zebranych powitał prezes Kopalni Soli „Wieliczka" SA Kajetan d'Obyrn, następnie wśród soli wystąpił kwartet „Camerata". W programie znalazły się utwory Moniuszki, Zoltána, Skoryka, Belli oraz Dvořáka. Na finał artyści zagrali „Taniec węgierski" Johannesa Brahmsa.

Po koncercie dostojni goście zjechali windą panoramiczną do komory Stanisława Staszica. Annę Komorowską zainteresowała prezentowana tam wystawa geologiczna.

- *W Polsce historia żup solnych zawsze się wiąże z legendą o św. Kindze, która podobno wrzuciła swój pierścień tam, daleko na południu, wtedy w królestwie węgierskim. Pierścień został odnaleziony tutaj na terenie Polski* - powiedział prezydent Komorowski podczas kolacji w komorze Haluszki. - *Zmieniła się mapa polityczna Europy i pewnie już żadna księżna czy królowa pierścienia złotego nie wrzuca do żadnej kopalni. Ale jestem pewien, że z naszymi braćmi - Słowakami, Czechami, także i z Węgrami - możemy znaleźć ten współczesny złoty pierścień, jakim jest udane członkostwo w Unii Europejskiej i korzyści z tego płynące* - podkreślił.

Wicepremier

12 kwietnia Kopalnia Soli „Wieliczka" uroczyście zainaugurowała letni sezon turystyczny. Zaproszenie do kopalni przyjął wicepremier i minister gospodarki Janusz Piechociński, który dokonał

Episkopat Polski modlił się ponad 100 m pod ziemią

Uroczyste spotkanie prezydentów w komorze Jana Haluszki

otwarcia komory Wincentego Witosa. Tego dnia zaproszeni goście – przedstawiciele biur podróży, organizatorzy imprez, dziennikarze jako pierwsi mogli również zajrzeć do nowo udostępnionej komory Gwarków.

Episkopat Polski

W czerwcu w zabytkowych podziemiach gościł Episkopat Polski. Kardynałowie i biskupi modlili się w kaplicy św. Kingi. – *Dziękuję za tak serdeczne przyjęcie w wielickiej kopalni biskupów z całej Polski* – powiedział kardynał Stanisław Dziwisz. – *Ta kaplica zawiera treść naszej wiary zapisaną w solnych murach*. Wieliccy górnicy hierarchów obchodzących w tym roku jubileusze kapłaństwa obdarowali unikatowymi rzeźbami z soli.

Goście Off Plus Camera

Festiwalowi goście od lat chętnie zaglądają do wielickiej kopalni. Jasno świeciła gwiazda Josha Hartnetta, znanego z takich filmów jak „Helikopter w ogniu" czy „Pearl Harbor". Aktor dopytywał o podziemne śluby, czyżby coś planował? Oprócz Hartnetta solne progi przekroczyli również inni uznani artyści kina offowego, m.in. Jeanne McCarthy, amerykańska reżyserka castingowa, która pracowała przy ponad 111 produkcjach filmowych, Brady Corbet, aktor znany przede wszystkim z roli Masona Freelanda w dramacie „Trzynastka", Mona Fastvold, aktorka, reżyserka, pisarka oraz Allan Mindel, wielokrotny gość festiwalu, producent. Kopalnię odwiedził również syn Viggo Mortensena Henry, który namówił ojca do przyjęcia roli Aragorna we „Władcy Pierścieni".

Gwiazdy opery i nie tylko...

Rok 2013 rozpoczął się w Kopalni Soli „Wieliczka" tradycyjnym Koncertem Noworocznym. Kolejną sposobność, by nacieszyć uszy najlepszą muzyką, przyniosła wiosna – w Wielką Sobotę melomani mogli wysłuchać koncertu w ramach Festiwalu Misteria Paschalia. W kaplicy św. Kingi jak co roku rozbrzmiewały mistrzowskie kompozycje dawnych mistrzów, doprawione barokiem i wielkopostną refleksją.W czerwcu w komorze Warszawa podczas „Wielkiej gali operowej" wystąpił Liu Keqing – posiadacz najpiękniejszego w Chinach barytonu. Ten utalentowany i wielokrotnie nagradzany artysta cieszy się uznaniem na całym świecie. Towarzyszyli mu mezzosopranistka Zhang Chunqing oraz tenor Min Yu.

Podczas wakacji Kopalnię Soli „Wieliczka" można spotkać na... Rynku Głównym w Krakowie. Trwa letnia akcja promocyjna. Atrakcją stoiska jest kryształ, dzięki któremu można zajrzeć w głąb ziemi oraz organizowane w weekendy pokazy rzeźbienia w soli.

*W czerwcu kopalnia zorganizowała kampanię promocyjną, skierowaną do **turystów zagranicznych** (mieszkańców Wielkiej Brytanii, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Francji, Rosji, Czech), poszukujących informacji o atrakcjach turystycznych w Polsce. Działania reklamowe prowadzone były na portalu turystycznym TripAdvisor oraz w sieci reklamowej AdWords. Kampania ta wygenerowała **21 tys. odwiedzin** i **49,4 tys. odsłon** na stronie www kopalni.*

Wicepremier zwiedził fragment Trasy turystycznej

Noworoczna Gala 125 m pod ziemią

WŚRÓD SOLNYCH FOTOGRAFII, MINERAŁÓW, EKSPONATÓW

Wnętrze Ziemi to miejsce tajemnicze i fascynujące. Często nie wiemy, co właściwie znajduje się pod naszymi stopami – niby kamienie, niby skały, ale jakie piękne! **W KOMORZE STANISŁAWA STASZICA** od kwietnia turyści mogą oglądać interesującą wystawę geologiczną. Prezentowane na niej okazy soli pochodzą z Wieliczki, Kłodawy, Sieroszowic, a także z kopalni miedzi „Rudna".

Kopalniany labirynt trudno by było pojąć i ogarnąć bez dobrej mapy, a taka powstaje dzięki skrupulatnym pomiarom. Na pytanie jak wyglądały przyrządy miernicze w przeszłości, odpowiada wystawa **W BUDYNKU NADSZYBIA SZYBU REGIS**. Goniometr przeziernikowy, węgielnica pryzmatyczna, planimetr biegunowy – to tylko niektóre z eksponowanych instrumentów. Te intrygujące przedmioty pochodzą z XIX i XX wieku. Kolekcję zebrał i udostępnił prof. Jan Pielok z krakowskiej AGH.

Przez cały maj zdjęcia z kopalni prezentowane były **W PARLAMENCIE EUROPEJSKIM**. Wystawa o soli i jej wpływie na współczesne społeczeństwo, przemysł, kulturę została zorganizowana przez EuSalt.eu. Okazją do jej pokazania w Brukseli były Europejskie Dni Minerałów.

Gdzie jej jeszcze nie było? W klasztorze. W okresie lipiec-sierpień solne fotografie można podziwiać **NA DZIEDZIŃCU KLASZTORU OPACTWA BENEDYKTYNÓW W TYŃCU**. Utrwalona na zdjęciach majestatyczna i tajemnicza kopalnia z pewnością zachęci wielu turystów do odwiedzin w podziemnym świecie.

Zachowanie zabytkowych podziemi wymaga ciągłej pracy górników. Techniki zabezpieczania Kopalni Soli „Wieliczka" zilustruje wystawa **W BUDYNKU NADSZYBIA SZYBU REGIS**. Kilkadziesiąt fotografii (od września) pozwoli przyjrzeć się m.in. podsadzce hydraulicznej, iniekcji, kotwieniu, różnym rodzajom górniczej obudowy.

2013 NA PÓŁMETKU, CZYLI...

Każdy rok przybliża kopalnię do realizacji założonego modelu docelowego. W połowie roku prowadzono prace zabezpieczające w kilkudziesięciu wyrobiskach. To nie tylko roboty podsadzkowe i iniekcyjne, ale i kotwienie, przebudowy oraz prace związane z utrzymaniem działalności obiektu.

W trosce o podziemny zabytek i bezpieczeństwo osób przebywających pod ziemią - zarówno turystów, gości imprezowych, kuracjuszy, jak i pracowników prowadzone są prace na Trasie turystycznej i sąsiadujących z nią komorach i chodnikach. Znajdująca się na II poziomie kopalni komora **WEIMAR** w połowie kwietnia została wyłączona z ruchu turystycznego na okres ok. 6 miesięcy. - *Trwają w niej prace, które mają na celu zwiększenie stabilności górotworu. Polegają one na uzupełnieniu wykonanego przed laty kotwienia stropu i ociosów stosowanymi obecnie kotwami szkłoepoksydowymi. Wymienione zostaną także siatki zabezpieczające* - wyjaśnia Adam Bromowicz, Główny Inżynier i Zastępca Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

Komora **WEIMAR** to pierwsza komora na Trasie turystycznej, w której w latach 80-tych ubiegłego wieku zastosowano kotwy. Były to pręty o długości 6 metrów wykonane ze stali, wprowadzane w górotwór i usztywniane za pomocą specjalnych klejów. Technika górnicza w tej dziedzinie od tamtego czasu się zmieniła: kotwy stalowe zastąpione zostały szkłoepoksydowymi, zdecydowanie bardziej wytrzymałymi i lepiej sprawdzającymi się w warunkach kopalni soli.

W kwietniu oddano do dyspozycji turystów - rodzin z dziećmi - komorę **WITOS GÓRNA**, a także sąsiadującą z komorą Jana Haluszki komorę **GWARKÓW**. Ta druga służy organizacji spotkań i imprez dla maksimum 40 osób. Jej aranżacja nawiązuje do wystroju karczmy górniczej. Znajdujące się w komorze koło czerpakowe oraz system drewnianych rynien ilustruje dawne sposoby odwadniania kopalni, uroku wnętrzu dodają oświetlające wnętrze stylowe górnicze lampy zicherki. Bardziej przestrzenne wnętrze zyskała komora **SKARBNIKA**. Zainstalowano w niej foto kiosk, który umożliwia wykonanie zdjęcia i wysłanie go na adres email, a także zamieszczenie w Foto Księdze na stronie www.kopalnia.pl. Modernizacji poddawana jest także komora **WITOLDA BUDRYKA**. W pierwszym półroczu wymieniono instalacje elektryczne z oświetleniem, podłogę, zwiększyła się przestrzeń do dyspozycji turystów. W lipcu rozpoczęły się prace związane z modernizacją oświetlenia w komorze Stanisława Staszica, które pozwoli na pełniejsze wydobycie piękna tego wyrobiska.

W tym roku kontynuowane są prace w sąsiadujących z kompleksem komór Stanisława Staszica-Witos Górna-Wisła-Warszawa-Budryk - komorach **LILL GÓRNA** i **KAZANÓW**. Z obu wyrobisk wywieziono urobek (ponad 2700 wozów), w komorze Lill Górna położono podłogę, w dalszej kolejności montowane będą sieci teletechniczne i multi-

Pierwszy raz kotwy w wielickiej kopalni zostały użyte do zabezpieczenia komory Michał Saurau w ekspozycji Muzeum Żup Krakowskich ponad 30 lat temu. Było to nowatorskie rozwiązanie, a zabezpieczenie tej komory trwało kilkanaście lat – prowadzone było z labiryntu rusztowań. Komorę Weimar, którą kotwy wzmocniły jako drugą, zabezpieczano zdecydowanie szybciej – w wyrobisku po raz pierwszy w kopalni zastosowano metody alpinistyczne. To nie tylko przyspieszyło prace, ale i znacznie obniżyło koszty. Kotwy pozwalają na zachowanie i wyeksponowanie walorów historycznych i widokowych komór, zdecydowanie bardziej od stosowanych wcześniej obudów drewnianych.

Prace ciesielskie

Stan obudowy kotwowej jest kontrolowany przy pomocy prób wyciągnięcia wybranych kotew z wyrobiska. Wytrzymują one siłę ok. 10 ton, a w wielu przypadkach wytrzymują one nawet 20 ton. Do tej pory w wielickiej kopalni zainstalowano ponad 100 km kotew.

media. Prace górnicze prowadzono także w komorach **GERAMB**. Są to komory znajdujące się nad komorami Witos Górna, Witolda Budryka i Lebzeltern. Zabezpieczenie wyrobisk o kubaturze 35 tys. m^3 zaplanowane jest na najbliższe 5 lat. Odbywać się będzie techniką mieszaną: kotwienia oraz zabudowy kasztów, wypełnionych urobkiem, pozyskiwanym na miejscu.

Prace trwają również na Trasie górniczej. W komorze **FRANCISZKA KAROLA** prowadzone są prace górniczo-konserwatorskie polegające na zabezpieczeniu wnęki południowej wraz z obeliskiem upamiętniającym wizytę cesarza Franciszka Karola. Spąg wyrobiska zabezpieczono metodą iniekcji, czyli zatłoczenia mieszanin żużlowo-cementowych. W części uzdrowiskowej kopalni trwają prace udostępniające dwie dodatkowe komory: Smok i III/232. W drugiej połowie roku w tych komorach rozpoczną się prace aranżacyjne (dla celów lecznictwa), a także budowa zaplecza sanitarnego w rejonie komory Stajnia Gór Wschodnich.

Poza turystycznym szlakiem zakończono m.in. zabezpieczenie górnicze rozdzielni elektrycznej Gruszczyn na poz. VI. Wykonano w niej niezbędne kotwienie, wymieniono drewnianą obudowę i zabezpieczono przestrzeń kotwami. - *W pierwszym półroczu 2013 roku rozpoczęła się także przebudowa* **KANAŁU LEOPOLDA**, *znajdującego się na poziomie II, w pobliżu komór Ksawer. Prace, głównie ciesielskie, potrwają około 2 lat. Kanał ten ma bowiem długość ok. 500 metrów, znajduje się w odległości ok. 1,5 km od szybu Kinga. To najpiękniejsza widokowo droga do Grot Kryształowych. Jej przebudowa umożliwi w przyszłości zabezpieczenie komór Baum w bezpośredniej bliskości Grot Kryształowych, co zapewni lepszą stabilność górotworu w tym rejonie* - dodaje Adam Bromowicz.

Prace górnicze w komorze **MARGIELNIK** nabierają tempa - pod koniec czerwca wybrano wykonawcę prac w części wschodniej i centralnej, stanowiącej najbardziej cenną część tego rozległego wyrobiska. - *Obok kotwienia w komorze stawiana jest drewniana obudowa m.in. stojaki, zabudowa kasztów i wypełnianie ich urobkiem m.in. gruzem pozostałym przy prowadzonych pracach* - opowiada Andrzej Ciszewski dyrektor Zakładu Robót Górniczych i Wysokościowych AMC, prowadzącego zabezpieczenie komory. Rozpoczęło się także zabezpieczenie komory **GAISRÜCK** - montowane będą w niej kotwy o długości 6 metrów, zabudowywane kaszty, wymieniana obudowa kratownicowa.

W ramach przebudów wyrobisk chodnikowych, szybików, pochylni w rejonie zachodnim i centralnym kopalni prace prowadzono w wielu podziemnych wyrobiskach m.in. na III poziomie: w podłużni **WAŁCZYN**, podłużni **HAUER**, chodniku **PISTEK**, podłużni **KOERBER**; na poziomie IV: w podłużni Rittinger, na poziomie VII w poprzeczni **LAYER**, a także prace udostępniające rejon komór **KLOSKI-COLLOREDO**, na poziomie VIII: poprzeczni **8-383** i poprzeczni **BILIŃSKI 2**. We wschodniej części kopalni (niezabytkowej) w ramach przygotowania do prac, mających na celu stabilizację górotworu, przebudowano m.in. na III poziomie: poprzecznię **LEDNICA** poz. III, podłużni **A. MÜLLER 1** i chodnik na północ od tej podłużni. W trakcie prac, bądź w tegorocznym planie przedsięwzięć służących zabezpieczaniu są jeszcze m.in. podłużnia **KRÓL SASKI** od komory **SKOCZYLAS** (etap I), komora **SARTORY**, komory **FERDYNAND D'ESTE**, chodnik **KUCHNIA** poz. I, podł. **RARAŃCZA** poz. IIn, komora **DROZDOWICE III**. ◄

Nowa odsłona komory Witolda Budryka

Stylizowane na górniczą karczmę wnętrze komory Gwarków

Węzeł podadzkowy przy szybie Kościuszki

POD ZIEMIĄ...

- W marcu 2013 r. kopalnia uzyskała dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości ponad 30 mln złotych. Dzięki temu wsparciu możliwe będzie zakończenie prac podsadzkowych we wschodnim rejonie kopalni do końca 2016 roku – mówi Tomasz Jachna Członek Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

Rejon wschodni kopalni znajduje się na wschód od szybu Wilson do wschodnich granic miasta, w kierunku takich miejscowości jak Lednica Górna, Tomaszkowice, Przebieczany i Sułków. W tym rejonie większość wyrobisk, z uwagi na potrzebę zwiększania stabilności górotworu, poddana ma zostać likwidacji. Nie posiadają one walorów historyczno-geologiczno-kulturowych.

- Likwidacja związana jest z szeregiem prac przygotowawczych. Konieczne będą: wiercenia otworów podsadzkowych i iniekcyjnych, montaż rurociągów podsadzkowych, iniekcyjnych i odwadniających, które umożliwią wykonanie podsadzania i wodoszczelnej likwidacji wyrobisk. W pierwszej połowie 2013 roku do likwidowanych niezabytkowych wyrobisk wtłoczono prawie 50 tys. m³ piasku, to połowa tegorocznego planu „podsadzki". Na potrzeby prowadzenia tych prac zużyto prawie 77 tys. m³ solanki, stanowiącej medium transportowe piasku z powierzchni – wyjaśnia Marian Maj, Kierownik Działu Robót Górniczych Kopalni Soli „Wieliczka" SA. *- W drugiej połowie 2013 roku planowana jest likwidacja kolejnych wyrobisk na poziomach od IIn do V* – dodaje Maj.

Prowadzone w tym roku prace iniekcyjne wymagały użycia prawie 4,5 tys. m³ solanki. Trwały głównie na międzypoziomie Kołobrzeg, skąd od kwietnia do czerwca górnicy dopełniali iniektem pustki komory Z-28 (etap II).

- Prowadzono je z północnej końcówki podłużni Gałecki na podstawie aktualizacji Kompleksowej koncepcji zabezpieczenia Zabytkowej Kopalni Soli „Wieliczka" przed zagrożeniem wodnym w zakresie likwidacji wycieków W VII-16, W VI-32 i W VI-6. W ciągu trzech miesięcy do tej komory zatłoczono 4,2 tys. m³ zaczynów iłowo-cementowych. Łączna ilość wtłoczonych tam mieszanin (razem z etapem I prowadzonym w okresie 12-30 listopada) wyniosła 6,7 tys. m³ – informuje Marian Maj.

W maju 2013 r. zakończono I etap likwidacji poz. IX (głębokość 327 metrów). Prace prowadzone były według technologii szczelnej likwidacji tego poziomu z podłużni Layer i poprzeczni Layer III na poziomie VII i poprzeczni 8-383 na poziomie VIII (etap I) na podstawie Projektu technicznego likwidacji poziomu IX w Kopalni Soli „Wieliczka". Z węzła iniekcyjnego przy szybie Kościuszko wtłoczono rurociągami 1,1 tys. m³ mieszaniny iniekcyjnej.

W drugiej połowie roku planowane jest m.in. wypełnianie korków iniekcyjnych w poprzeczni Lednica na poziomie III. Korek iniekcyjny to system dwóch tam zabudowanych w likwidowanym chodniku, gdzie mieszanina zatłaczana jest rurociągiem iniekcyjnym. Rozpoczną się także działania związane z likwidacją poprzeczni: Strzelecki i Dunajewski na poziomie IV, a także wypełnianie iniektem północnej końcówki poprzeczni Chorągwica 1 na poziomie IV.

Iniekt w drodze do podziemi

Podsadzka hydrauliczna to proces prowadzony systemem rurociągów transportujących piasek z pełnonasyconą solanką z powierzchni do wyrobisk, które należy wypełnić i zlikwidować. Piasek stopniowo osiada w docelowym miejscu, solanka odpływa w dół, a potem transportowana jest z powrotem na powierzchnię, gdzie wykorzystywana jest w kolejnym podobnym cyklu podsadzkowym. Druga metoda likwidacji wyrobisk tzw. iniekcyjna polega na uszczelnianiu górotworu specjalną mieszaniną. Ma na celu ochronę podziemi przed zagrożeniem wodnym. Woda znajdująca się w otoczeniu solnego złoża (szczególnie na północnym przedpolu) to największy wróg podziemi – od wieków zagrażała kopalni, powodując gwałtowne i niekontrolowane wdarcia do wyrobisk. Obecnie, właśnie dzięki iniektom, wynalazkowi naukowców z AGH z Krakowa i kadry górniczej wielickiej kopalni, zagrożenie to udaje się skutecznie ograniczać. Tą metodą szczelnie zlikwidowano największy dopływ wód do kopalni, znajdujący się w poprzeczni Mina na IV poziomie kopalni (głębokość 170 m).

...I NA ZIEMI

Tężnia solankowa z wieżą widokową - wizualizacja

Modernizacje szybów

Szereg działań prowadzonych jest także na powierzchni. Od kwietnia 2013 r. trwa modernizacja zabytkowego budynku nadszybia szybu Górsko. Obejmuje ona m.in. wzmocnienie konstrukcji fundamentów, ścian i stropów, prace stolarskie, odnowienie elewacji, wykonanie przyłączy sieci, drenaż i ogrodzenie terenu. Po tych działaniach kopalnia planuje ogłosić przetarg na dzierżawę budynku. Prace wykończeniowe wewnątrz budynku należeć będą do przyszłego dzierżawcy.

W czerwcu rejon szybu Kościuszko (baza podsadzkowa i iniekcyjna) zyskał system monitoringu. W maju rozpoczęto rozbudowę centrali wentylacyjnej w budynku nadszybia szybu Regis. Dzięki temu możliwe będzie doprowadzenie większej niż dotąd (o 200 m^3/min.) ilości klimatyzowanego powietrza do wyrobisk podziemnych kopalni szybem Regis (obecnie 100 m^3/min.). Zakończenie tej inwestycji powinno nastąpić w sierpniu 2013 r. Planowana jest także modernizacja budynku nadszybia szybu Daniłowicz, w tym m.in.: odtworzenie historycznej architektury wieży wyciągowej, wymiana posadzki w budynku nadszybia oraz iluminacja zewnętrzna budynku – obecnie w opracowaniu dokumentacja.

Przebudowy i nie tylko...

- Kontynuujemy także rozpoczętą w 2012 r. roku wieloletnią inwestycję związaną z przebudową sieci kanalizacji burzowej, sanitarnej, wodnej, sieci elektrycznej, a także ciągów komunikacyjnych na powierzchni, w rejonie Parku św. Kingi. W tegoroczny zakres robót wchodzi m.in.: wykonanie rozdziału kanalizacji sanitarnej i burzowej oraz budowa magistrali wodnych o odpowiednich przekrojach oraz wydajności, zapewniających ciągłość dostaw wody - spełniających normy przeciwpożarowe, a także oświetlenia ulicznego w rejonie budynku warzelni soli. Wykonane w ubiegłym roku podbudowy dróg będą pokryte nawierzchnią asfaltową. Zakończona została budowa drogi pożarowej w Parku św. Kingi - powstała ona w miejscu toru kolejowego. Jej użytkowanie szczególnie przez Straż Pożarną, pracowników trasy turystycznej i mieszkańców Parku nastąpi po uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania – mówi Adam Suślik, Dyrektor Pionu Infrastruktury Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

W ramach tej inwestycji powstaną w dalszym etapie obiekty małej architektury, parkingi, szlaki komunikacyjne, chodniki, alejki. Całości dopełnią tereny zielone z nowonasadzoną roślinnością.

Powstanie tężnia

- Ogłosiliśmy przetarg na budowę tężni solankowej. Ukazało się ono nie tylko w Polsce, ale i w Niemczech, gdzie buduje się wiele obiektów tego typu. Tężnia powstanie w Parku św. Kingi, nieopodal warzelni, powyżej parkingu przy ul. Dembowskiego („przy kominie"), w kierunku szybu św. Kingi i Młyna Solnego. Będzie obiektem kubaturowym o objętości ok. 7,6 tys. m^3 *i kształcie owalnym z wkomponowaną wieżą widokową o wysokości ok. 26 m. Powierzchnia terenu budowy i zagospodarowania wynosi ok. 7,5 tys.* m^2*. Elementami konstrukcyjnymi są: szczelna misa żelbetowa oraz samonośna konstrukcja drewniana kratownicowa wykonana z drewna modrzewiowego i dębowego. Wnętrze konstrukcji będzie wyłożone krzakami tarniny o łącznej powierzchni ok. 3,2 tys.* m^2*. Instalacja solankowa tężni będzie włączona w instalację zasilającą w wody zasolone i solankę z warzelni. Rozstrzygnięcie przetargu planowane jest pod koniec lipca* – opowiada o kolejnej inwestycji Adam Suślik.

Remontowi poddano także dwa budynki: warzelni oraz OSLO (róg Dembowskiego i Matejki), który jest siedzibą Działu Elektrycznego wraz z warsztatem elektrycznym. Te działania modernizacyjne zamykają cykl remontów generalnych budynków poprzemysłowej części kopalni.

Praca wre...

Dream-team Urszuli Nawrot

Na planie filmu „Sól"

media, media...

Sen Vilde: czy ja też będę z... soli?

W I półroczu 2013 roku strona www.kopalnia.pl odnotowała ponad ***635 tys. odwiedzin*** *ze* ***165 krajów****, przede wszystkim z Polski, Wielkiej Brytanii, Niemiec, USA, Włoch, Rosji, Czech i Hiszpanii, ale również z tak egzotycznych zakątków świata jak Nikaragua, Zambia, Honduras, czy Turkmenistan. Użytkownicy strony wykonali w ubiegłym półroczu* ***3,5 mln odsłon****. Przede wszystkim zainteresowani byli zakładką „zwiedzanie" oraz wszystkimi jej podstronami – ta część serwisu kopalni generuje 40% ruchu.*

BBC z kamerą wśród soli

Karen Bowerman to „kobieta-orkiestra". Sama podróżuje, sama obsługuje kamerę, przeprowadza wywiady. Wiosną odwiedziła Kopalnię Soli „Wieliczka" i radziła sobie wśród soli doskonale. Materiał zbierała na Trasie górniczej, Trasie turystycznej oraz w Uzdrowisku. Była też na niedzielnej Mszy św. w kaplicy św. Kingi, nocowała 125 metrów pod ziemia w Stajni Gór Wschodnich. Efektem jej pracy jest półgodzinny program o kopalni dla BBC pt. „ Fast Track" oraz artykuł w wydawanym w nakładzie 100 tys. egzemplarzy magazynie „Dinky Guides".

„Wielka podróż"

Emitowany przez francuską telewizję publiczną France 3 program „Le Grand Tour" gromadzi ok. 3 mln widzów. Twórcy tego podróżniczego cyklu zaglądają w najciekawsze zakątki świata. W tym roku w ich planie podróży znalazła się również Polska, w której szukali pamiątek po królowej Bonie oraz śladów renesansu. Ekipa France 3 zawędrowała zatem do Krakowa oraz do Kopalni Soli „Wieliczka". Intrygującym dla ekipy tematem okazały się solne rzeźby, które od wieków powstają z potrzeby serca - jako wyraz górniczej religijności lub sposób na upamiętnienie ważnych postaci lub zdarzeń. Kamera „Le Grand Tour" udokumentowała też niedzielną Mszę św. odprawioną w kaplicy św. Kingi.

Newsy z głębi ziemi

Jak działa kopalnia? Na czym polega praca górników? W jaki sposób zabezpiecza się górnicze wyrobiska? Jak wygląda podziemna impreza? Arnaud Boutet, korespondent France 2 miał wiele pytań, na które szukał odpowiedzi wśród wielickiej soli. Wyprawa poza turystyczny szlak doprowadziła go aż do komory Margielnik, w której mógł z bliska przyjrzeć się montowaniu kotew. Dziennikarz był też na ślubie w kaplicy św. Kingi, podglądał pracę podziemnej kuchni szykującej menu na elegancką kolację w komorze Haluszki i obserwował rozegrany przez górników pokazowy mecz piłki nożnej. Reportaż zrealizowany w Kopalni Soli „Wieliczka" został wyemitowany w serwisie informacyjnym France 2. Drugi kanał francuskiej telewizji publicznej ogląda aż ¼ Francuzów.

Kopalnia wg Kreta

Co Kret robił pod ziemią? Ten znany jako Jarosław, prezenter pogody i podróżnik w jednej osobie oczywiście zwiedzał. Jego podziemne wojaże udokumentowały kamery popularnego programu „Polska według Kreta". Gość odwiedził komory uzdrowiskowe - dołączył do grupy ćwiczących kuracjuszy, skorzystał z inhalacji przy tężni solankowej. Następnie wyruszył na Trasę turystyczną. Szczególnie urzekła go kaplica św. Kingi. Jarosław Kret przetestował również Trasę górniczą, na której wcielił się w górnika i dzielnie zmagał z przydzielonymi przez przewodnika zadaniami. „Polska według Kreta" gromadzi pół miliona osób, ten z Wieliczki miał rekordową oglądalność w historii programu prawie 700 tys. widzów. Program emituje TVP Info oraz TVP Polonia.

NAJBARDZIEJ spektakularne realizacje

Ulubione miejsce filmowców

Kopalnia - fascynująca modelka

Karen Bowerman z BBC

Google Street View

Street View to funkcja dostępna w ramach Google Maps i Google Earth. Uruchomiono ją w roku 2007. Dzisiaj dzięki panoramicznym zdjęciom internauci mogą wirtualnie zwiedzać najpiękniejsze zakątki świata – nie trzeba odchodzić od komputera, by zajrzeć do Wielkiego Kanionu, puszczy amazońskiej, ruin Pompejów czy owianego tajemnicą kręgu Stonehenge. I pomyśleć, że na początku projekt objął jedynie pięć amerykańskich miast! Na liście miejsc fotografowanych przez Google znalazła się również Kopalnia Soli „Wieliczka", która niebawem wzbogaci zakładkę Poland Special Collection.

TV ARTE

Zabytkowe solne podziemia zaintrygowały francusko-niemiecką telewizję ARTE. Ekipa spędziła w kopalni trzy dni, podczas których zrealizowała część materiału do trzyodcinkowego, prawie trzygodzinnego dokumentu o niezwykłościach Polski. Ideą serialu było ukazanie piękna naszego kraju, zaprezentowanie przyrodniczych ciekawostek, a także historii ludzi związanych z odwiedzanymi przez ekipę miejscami. TV ARTE filmowała na Trasie turystycznej, Trasie górniczej, poza turystycznymi szlakami, a także w Grotach Kryształowych. Całość przyjęła formę „naukowej ekspedycji" w głąb ziemi, która odsłoni przed widzami sekrety zabytkowej kopalni soli. Pozostałe zdjęcia do serialu o Polsce realizowane były głównie z nad ziemi – z helikoptera.

„NatGeo" po czesku

W połowie maja nasi południowi sąsiedzi otrzymali do rąk specjalne wydanie magazynu National Geographic Traveler, w którym mogli przeczytać o 100 najciekawszych miejscach w Polsce. Redakcja czeskiego National Geographic w swoim zestawieniu wymieniła też wielickie podziemia - Trasę turystyczną i Trasę górniczą. Specjalny numer Travelera ukazał się w nakładzie 30 tys. egzemplarzy.

Podziemne 3D

Przez trzy dni w kopalni powstawały zdjęcia do programu „System". Realizowany na zamówienie Telewizji Polskiej w technologii 3D dokumentuje miejsca ciekawe, nowoczesne, imponujące. Twórcy programu śmiało zapuścili się w solne głębie – w rejony udostępnione do zwiedzania oraz te, do których zaglądają tylko górnicy. Filmowców interesowały zarówno atrakcje turystyczne, jak i prace zabezpieczające, dzięki którym udaje się zachować w dobrej kondycji bezcenny zabytek z Listy UNESCO.

Kręci się...

- Wśród soli powstawały zdjęcia do filmu „The Dream", który jest autorskim projektem Urszuli Nawrot. W realizację zdjęć w podziemiach kopalni zaangażowali się wybitni artyści o znaczącym dorobku teatralnym i choreograficznym: prof. Leszek Mądzik, twórca Sceny Plastycznej KUL i Leszek Bzdyl, choreograf, tancerz i reżyser teatralny, założyciel Teatru Dada von Bzdülöw. Muzykę do filmu napisał irlandzki kompozytor Maurice Seezer, który w swym dorobku ma muzykę filmową, w tym utwór nominowany do Oscara, a także współpracę z Bono.

- Na początku roku w podziemiach kopalni realizowane były zdjęcia do polsko – norweskiej koprodukcji animowano-fabularnej pt. „Sól". To międzynarodowy projekt artystyczny w reżyserii Norweżki Marii Lloyd. W filmie występują znani brytyjscy aktorzy, a w jego powstanie zaangażował się współpracownik Stevena Spielberga Rick Marr. Film łączy grę aktorską, animację poklatkową, taniec, efekty specjalne i teatr kukiełkowy. „Sól" to osadzona w roku 1910 historia małej dziewczynki o imieniu Vilde. Dorastając napotyka na wiele przeciwności losu i niejako buntuje się przeciwko losowi rodziców, którzy powoli krystalizują się w... figury solne.

Co kryje szybik Franciszek?

Uwaga, to się nagrywa!

Świętują 100-lecie

Jest ich 34. Gotowi, niczym strażacy czy lekarze, nieść pomoc ludziom i solnemu zabytkowi. Ratownicy górniczy wraz całą drużyną ratowniczą z wielickiej kopalni - obchodzą w tym roku jubileusz 100-lecia istnienia stacji ratownictwa.

Gotowi nieść pomoc

Ich rola w kopalni przez minione stulecie się nie zmieniła: mają za zadanie szybko i efektywnie nieść pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób, a także zagrożenia bezpieczeństwa kopalni. Inne są tylko realia: w wielickiej kopalni zagrożenia są zminimalizowane, szczególnie w rejonach gdzie przebywają ludzie. W Kopalni Soli „Wieliczka", jak w każdym zakładzie górniczym, konieczne są jednak działania prewencyjne. Są także inne kopalnie, które w sytuacjach zagrożenia potrzebują każdej „ratowniczej" pomocy. - *Proszę o przekazanie wyrazów uznania i podziękowania Waszym zastępom ratowniczym, których postawa i zaangażowanie przyczyniły się do sprawnego oraz szybkiego zakończenia akcji ratowniczej* - napisał w liście dyrektor Kopalni Węgla Kamiennego „Mysłowice-Wesoła".

- *W grudniu ubiegłego roku ratownicy z Wieliczki brali tam udział w akcji ratowniczej podczas zawału wyrobiska. Zdarzenie miało miejsce podczas pogotowia, jakie pełnią nasi ratownicy na Okręgowej Stacji Ratowniczej w Jaworznie* - wyjaśnia Dariusz Wojciechowski Członek Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka" SA i Kierownik Ruchu Zakładu Górniczego (były ratownik).
Z racji pełnienia tej drugiej funkcji odpowiada on za stan ratownictwa w Kopalni Soli „Wieliczka".

Odpowiedzialna profesja

Zostać ratownikiem nie jest łatwo. Przynależność do ratownictwa jest dobrowolna, ale wymagania zdrowotne i predyspozycje psychofizyczne bardzo wysokie. Trzeba posiadać odpowiedni stan zdrowia i kondycję fizyczną, odbyć specjalny kurs, szkolenia, egzaminy. - *To nie wszystko* - wyjaśnia Henryk Kasprzycki Kierownik Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego Kopalni Soli „Wieliczka" (KSRG), który zarządza wielicką jednostką. - *W ciągu roku każdy czynny ratownik musi przejść rygorystyczne badania kontrolne, sześć ćwiczeń sprawdzających jego kondycję fizyczną, wiedzę i umiejętności. Ćwiczenia odbywają się w Okręgowej Stacji Ratownictwa w Jaworznie, gdzie w aparacie tlenowym z ekwipunkiem ważącym minimum 17 kg, w warunkach podobnych jakie występują pod ziemią w czasie akcji pożarowej (m.in. zadymienie, wysoka temperatura), sprawdzane są: stopień sprawności fizycznej, wytrzymałość, ale i wiedza ratownicza. Specjalna komora cieplna (wysoka temperatura i wilgotność itp.) pozwala na weryfikację czy dany górnik posiada predyspozycje zdrowotne do pełnienia funkcji ratownika. W rzeczywistym zagrożeniu dochodzi jeszcze stres* - dodaje Henryk Kasprzycki.

Bezpieczeństwo przed wszystkim

Warto podkreślić, iż w świetle przepisów, górnicy solni są traktowani na równi z górnikami węglowymi, mimo iż specyfika kopalń soli jest inna niż kopalń węglowych - mówi Dariusz Wojciechowski, na którego barkach spoczywa bezpieczeństwo całej kopalni. - *W tych rejonach gdzie zaprzestano eksploatacji poziom zagrożeń naturalnych jest ograniczony. Tak też jest w wielickiej kopalni* - dodaje. Obszar udostępniony do zwiedzania, organizacji imprez i lecznictwa jest szczególnie pod względem bezpieczeństwa przygotowany i systematycznie kontrolowany. Również w „pozaturystycznej" części, dzięki prowadzonym pracom prewencyjnym, zabezpieczającym, utrzymaniowym i modernizacyjnym poziom potencjalnych zagrożeń jest skutecznie minimalizowany. Bezpieczeństwo przebywających pod ziemią ludzi, bez względu na rejon, jest bowiem najważniejsze.

Stacja ratunkowa w Wieliczce powstała w 1913 roku w budynku nadszybia szybu Daniłowicza. Załoga liczyła 65 osób. Ćwiczenia ratownicze odbywały się raz w miesiącu, teoretyczne - z użycie przyrządów do oddychania - raz na tydzień.

Ćwiczenia pracownicze

Drużyna i stacja

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 2002 roku w sprawie ratownictwa górniczego określa zadania i organizację służ ratowniczych w przedsiębiorstwach górniczych i nadzorującej ich działalność Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu. Ten dokument precyzuje m.in., iż obok konieczności posiadania drużyny ratowniczej, jak również organizacji i utrzymywania zakładowej stacji ratownictwa górniczego, kopalnia ma obowiązek oddelegowania raz w roku zastępu ratowniczego do pełnienia dyżuru w okręgowej jednostce ratownictwa. Co roku ratownicy z Wieliczki dyżurują w niej, przez tydzień, 24 godziny na dobę.

Każdy zakład górniczy, w tym także Kopalnia Soli „Wieliczka", ma obowiązek posiadania planu ratownictwa, który określa sposób prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku wystąpienia zagrożenia. Za stan ratownictwa odpowiada Kierownik Ruchu Zakładu Górniczego i to on kieruje akcją ratowniczą. Drużynę ratowniczą tworzą: ratownicy górniczy, mechanicy sprzętu ratowniczego, specjaliści, a także kierownik kopalnianej stacji ratownictwa i jego zastępcy. Mechanicy dbają o sprzęt, aby był gotowy na wypadek konieczności jego użycia, specjaliści w razie potrzeby służą wiedzą i doświadczeniem. W akcji uczestniczą natomiast czynni ratownicy, czyli tacy, którzy systematycznie uczestniczą w ćwiczeniach i przechodzą je z wynikiem pozytywnym. To grupa ludzi różnych specjalności i stanowisk, właściwie przekrój przez wszystkie kluczowe stanowiska kopalni: od górnika pracującego przy zabezpieczaniu przez mechaników np. szybowych po kierowników i nadsztygarów. Urządzenia, w które wyposażona jest kopalniana stacja ratownictwa górniczego to m.in. sprzęt ochrony układu oddechowego, sprzęt ratowniczy i medyczny, przyrządy pomiarowe i kontrolne, sprzęt ochrony indywidualnej i odzież ochronna.

Ratownictwo górnicze to przede wszystkim ludzie, którzy je tworzą - pełniąc odpowiednie funkcje w drużynie ratowniczej. Zastęp ratowniczy w czasie prowadzenia akcji ratowniczej składa się z 5 ratowników - dowodzonych przez zastępowego - i jest niepodzielny, często działa w ekstremalnych warunkach, w stresie, z narażeniem własnego zdrowia i życia. Ludzie go tworzący muszą mieć do siebie pełne zaufanie, posiadać odpowiednią wiedzę i umiejętności, a co najważniejsze muszą tworzyć jedność. Cechuje ich duża odwaga, odpowiedzialność, koleżeństwo i bezinteresowna chęć niesienia pomocy innym – dodaje Sławomir Stoch z-ca Kierownika KSRG Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

Skuteczność działań

– *Od czasu akcji ratowniczej w poprzeczni Mina (ponad 20 lat temu), gdzie w ratowaniu solnego zabytku obok ratowników wielickich i innych służb pomagali ratownicy z innych kopalń, w podziemiach wielickich nie zdarzyła się większa ratownicza interwencja. Można jeszcze wymienić awarię zasilania zakładu w 2010 r. Dowodzi to skuteczności prowadzonych działań profilaktycznych i zabezpieczających unikatowy zabytek* – dodaje Dariusz Wojciechowski. Wyszkolenie i gotowość ratowników wielickich do niesienia pomocy dają efekty – niejednokrotnie w przeszłości ryzykowali własnym życiem pomagając innym, są gotowi zaryzykować po raz kolejny bo jak powiedział pewien górnik: *bycie ratownikiem to dobrowolny wybór, ale i jednocześnie autentyczne bohaterstwo. Równie wolnym wyborem jest w czasie akcji zaryzykować własnym życiem dla ratowania innych.*

Specjaliści z drużyny ratowniczej kopalni

Pokazać innym

– *Już wkrótce z tematem ratownictwa górniczego będą mogli zapoznać się turyści zwiedzający Trasę górniczą. Udostępnimy wystawę związaną z ratownictwem, na której m.in. prezentowane będą urządzenia i sprzęt ratowniczy z naszej kopalni, ale także przekazane nam z kopalń śląskich* – mówi Marian Leśny Prezes Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka" Trasa Turystyczna, w drużynie ratowniczej pełniący rolę specjalisty ds. akcji zawałowych.

Podziemny plac zabaw uzyskał pozytywną opinię Centrum Kontroli Placów Zabaw

PODZIEMNY PLAC ZABAW otwarty przez WICEPREMIERA

Na głębokości 125 m, wśród soli, znajduje się komora Wincentego Witosa, w niej zaś nie lada gratka dla najmłodszych turystów - podziemny plac zabaw. Komorę uroczyście zainaugurował 12 kwietnia wicepremier i minister gospodarki Janusz Piechociński. - *Cieszę się, że tej grocie patronuje Wincenty Witos, wielki patriota. Cieszę się, że została dedykowana dzieciom, które kiedyś przejmą od nas odpowiedzialność za Polskę, za to miejsce. Poprzez ofertę skierowaną do dzieci i całych rodzin Kopalnia Soli „Wieliczka" uczestniczy w wychowaniu młodego pokolenia na patriotów, ludzi dobrych i odpowiedzialnych* - powiedział.

Wicepremier z zainteresowaniem słuchał ciekawostek o zabytkowej kopalni

Kopalnia łączy przeszłość z przyszłością i zachowuje ponadczasowe wartości - powiedział Janusz Piechociński

1. MINERAŁY - zadanie polega na dopasowaniu miejsca występowania minerału na mapie Polski do symbolu kolorystycznego. Jeśli odpowiedź jest poprawna, minerał zostaje podświetlony. Błędną odpowiedź sygnalizuje dźwięk.

2. STANOWISKO DO SŁUCHANIA BAJEK - wystarczy wygodnie usadowić się na miękkiej pufie, nacisnąć przycisk, a z głośników popłynie legenda o tym, skąd wzięła się sól w Wieliczce.

3. KĄCIK DO RYSOWANIA - pole do popisu dla małych twórców, którzy mają do swojej dyspozycji stoliczek i krzesełka oraz przybory do rysowania.

4. SÓL - tutaj trzeba dopasować rodzaj soli do jego nazwy. Prawidłowo przyporządkowany zostaje podświetlony, błąd oznajmia dźwięk.

5. INTERAKTYWNA ŚCIANA - na ścianie zainstalowane są dwie aplikacje multimedialne dla dzieci: łapanie grudek soli i jazda wagonikiem kopalnianym. Obie aplikacje sterowane są gestami.

6. INTERAKTYWNA PODŁOGA - dzieci mają do swojej dyspozycji dwie aplikacje:

ZBIJANIE KRYSZTAŁÓW - na podłodze widoczne są kontury sześciu kryształów. Gdy rozpoczyna się gra, wybrane kontury niespodziewanie i błyskawicznie napełniają się solą, po czym znów stają się puste. Zadaniem gracza jest zdążyć nastąpić na kontur kryształu, kiedy ten jest jeszcze pełny. Jeśli ta sztuka uda się, gracz otrzymuje punkt.

135 metrów pod ziemią w komorze Jana Haluszki - najgłębiej w Polsce, a być może i na świecie działają telefony komórkowe.

„WIELICZKOWY QUIZ" - mali turyści mogą sprawdzić, ile dowiedzieli się w trakcie wycieczki do kopalni. Na podłodze wyświetlają się pytania dotyczące solnych podziemi, a zadaniem graczy jest wybrać właściwą odpowiedź - trzeba na niej stanąć.

7. LOKOMOTYWA I WÓZEK - dzieci mogą wejść do wózka lub lokomotywy. Panel sterujący uruchamia sygnał dźwiękowy i zapala światła.

8. BAŁWANY SOLNE - walce z gąbki imitują solne bałwany. Te prawdziwe były bardzo ciężkie, a za jeden można było w dawnych czasach kupić kilka wsi.

9. WÓZEK PIES WĘGIERSKI - doskonała zabawa dla małych górników, na wózek można załadować drewniane klocki, które dziecięca wyobraźnia w oka mgnieniu zamieni w kryształy soli.
10. TUNELE I ZJEŻDŻALNIA - tutaj można szaleć do woli, biegać, zjeżdżać, przeciskać się przez tunele.
11. DZWONEK SZYBOWY - jaki dźwięk wydaje prawdziwy dzwonek szybowy? By się przekonać, wystarczy nacisnąć przycisk - śmiało!
12. POWIĘKSZENIE - na tym stanowisku mali odkrywcy i badacze podziemnych tajemnic mogą porównać, jak wygląda kryształ soli w naturalnej postaci oraz powiększony za pomocą zwykłej lupy i lupy zegarmistrzowskiej.
13. TELEFON - również pod ziemią są telefony. Ten na placu zabaw to oryginalny aparat kopalniany. Sprawdźmy, co stanie się, gdy zakręcimy korbką... raz - światełko zapala się na widocznym obok przekroju kopalni na pierwszym jej poziomie, dwa - na drugim, itd.

Podziemna konferencja wicepremiera

W słuchawce rozbrzmiewają opowieści o tym, jak górnicy komunikowali się pod ziemią.
14. SOLNE LAMPY - miejsca, w których dzieci naciskając przycisk, uruchamiają opowieści kryształka soli o kopalni i górnictwie.
15. STANOWISKO Z KASKAMI - tutaj dzieciaki mogą zostawić buty, założyć kaski. Z tego miejsca wyruszają na eksplorację podziemnego placu zabaw.
16. RURY - zabawa polega na porozumiewaniu się za pośrednictwem rury. Wystarczy powiedzieć coś do jednego jej końca, a osoba stojąca przy drugim usłyszy każde słowo!
17. KOJEC - wyposażono go w materac i naścienne zabawami sensoryczne. To propozycja dla maluchów.
18. STREFA WYPOCZYNKOWA DLA DOROSŁYCH (KRZESŁA I STOLIKI) - podczas gdy dzieci korzystają z placu zabaw, dorośli mogą odpocząć, skorzystać z oferty gastronomicznej
19. PUNKT GASTRONOMICZNY - tutaj można zaopatrzyć się w przekąski, słodycze, napoje.

Kopalnia bywa gościem, *na przykład na targach w kraju i poza jego granicami. Sezon tradycyjnie otworzyły prestiżowe targi ITB w Berlinie. Internationale Tourismus-Börse Berlin przyciągnęły blisko 200 wystawców i tysiące zwiedzających – przedstawicieli branży turystycznej, planujących podróże oraz tych, którzy o nich marzą. Kopalnia zaprezentowała się również na targach MITT w Moskwie, Monako – na Lazurowym Wybrzeżu odbyły się Targi Turystyki Medycznej oraz w Zabrzu.*

HOTEL GRAND SAL ****

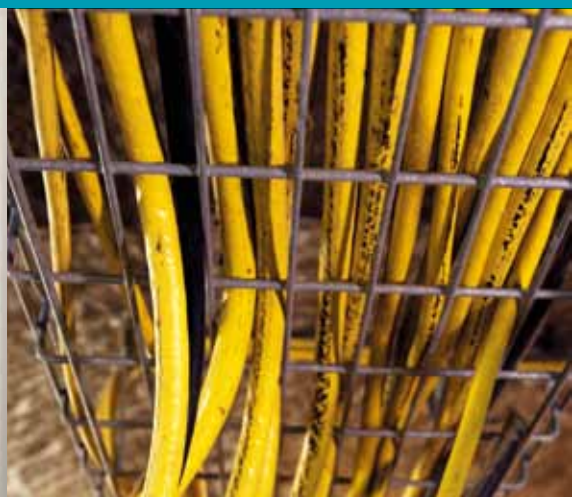
W restauracji Hotelu Grand Sal**** zorganizujesz:

Przyjęcia weselne
Spotkanie jubileuszowe
Chrzciny
a także spotkania w gronie rodzinnym i firmowym

Zapraszamy na nowe letnie menu

Hotel Grand Sal****, ul. Park Św. Kingi 7, 21-020 Wieliczka
Tel./fax: +48 12 289 81 10, email: hotel@kopalnia.pl, www.grandsal.pl

Zmodernizowana rozdzielnia średniego napięcia 3 kV „Galicja" wyposażona w nowoczesne zabezpieczenia modułowe

JAŚNIEJ i bezpieczniej

Szczypta historii...

Kopalniana ciemność jest nieprzenikniona, brak w niej jakichkolwiek punktów odniesienia. Dawni górnicy rozpraszali ją blaskiem kaganków. W średniowieczu stosowano gliniane lub żelazne kaganki z otwartym płomieniem. Paliwem do nich był łój zwierzęcy, który wydawano w ilości zależnej od wykonywanej pracy. Po roku 1839 pojawiły się lampy olejowe, a ich konstrukcja zmieniła się z otwartej na zamkniętą. Później używano również lamp karbidowych.

Jako pierwsze w wielickiej kopalni światłem elektrycznym rozbłysło nadszybie szybu św. Kingi. Zamontowano prądnicę napędzaną maszyną parową i 12 stycznia 1886 roku żarówki rozjarzyła elektryczność. Urządzenie dostarczało prądu stałego o napięciu 110 V. Wielicka kopalnia nie była wprawdzie pierwszą elektryfikowaną kopalnią w Europie, niemniej warto zauważyć, że rewolucyjny wynalazek pojawił się w Wieliczce zaledwie kilka lat po tym, jak Swan i Edison skonstruowali pierwsze nadające się do praktycznego wykorzystania żarówki.

Na początku 1900 roku rozpoczął się montaż kolejnej prądnicy, tym razem w nadszybiu szybu Górsko. Wytwarzany przez nią prąd stały miał napędzać linową kolejkę dowożącą z Psiej Górki piasek podsadzkowy. Silnik kolejki był zapewne pierwszym silnikiem elektrycznym w Wieliczce. Ostatecznie kolejka ruszyła dopiero w lipcu 1902 roku, niemniej prąd przydał się już wcześniej, m.in. do oświetlenia biur Zamku Żupnego i zamkowego dziedzińca, Szkoły Górniczej, parku salinarnego.

Własna elektrownia

Wraz z uruchomieniem warzelni próżniowej w roku 1913 ruszyła również elektrownia salinarna produkująca prąd zmienny trójfazowy. Do końca zaborów elektrownia dostarczała energię głównie do warzelni oraz do maszyny wyciągowej na szybie Regis („Królewski" był pierwszym wielickim szybem, który otrzymał elektryczną maszynę wyciągową). Sytuację zmienił wybuch I wojny światowej oraz upadek austro-węgierskich porządków – nadwyżki produkowanego przez salinę prądu posłużyły do elektryfikacji miasta.

Jeszcze w czasie, gdy oświetlenie elektryczne w budynku szybu św. Kingi znajdowało się w fazie projektowania, rozważano także zamontowanie prądnicy na szybie Daniłowicza. Elektryfikacja miała objąć najważniejsze wyrobiska ówczesnej trasy turystycznej – m.in. kaplicę św. Antoniego, komory Urszula, Michałowice, Drozdowice, Dworzec Gołuchowskiego, Rosetti i Majer (obecnie Józefa Piłsudskiego), Łętów. Wtedy pomysłu nie udało się zrealizować. Odwiedzający na pierwsze oświetlające im turystyczny szlak żarówki musieli poczekać do 1918 roku.

Dla celów bezpieczeństwa

Podziemna sieć elektryczna dzisiaj to kilkadziesiąt oświetlonych komór, setki kilometrów kabli i przewodów, które siecią oplatają kopalniane chodniki i komory. To także główna stacja transformatorowo – rozdzielcza (GSTR) na powierzchni, która posiada dwie niezależne linie zasilające wraz z rozbudowaną siecią rozdzielczą na powierzchni i w wyrobiskach podziemnych. Stanowi ona podstawowe źródło zasilania kopalni. Jeszcze w tym roku kopalnia zyska alternatywne, niezależne od obecnego, zasilanie ze stacji energetycznej Bieżanów. Jego budowa podyktowana jest potrzebą zapewnienia maksimum bezpieczeństwa milionowi turystów odwiedzających co roku wielickie podziemia. Bez zasilania w energię elektryczną niemożliwe byłoby bowiem funkcjonowanie kopalni pod względem turystycznym, uzdrowiskowym, eventowym. – *Niezawodne i pewne zasilanie jest niezbędne do bezpiecznego prowadzenia ruchu zakładu górniczego. Zasilania elektrycznego wymagają wszelkie podstawowe urządzenia kopalni, takie jak wentylatory, maszyny wyciągowe, pompy odwadniania, systemy łączności i alarmowania* – wyjaśnia Piotr Szpak Kierownik Działu Elektrycznego Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

Dla celów bezpieczeństwa

Na Trasie turystycznej, w uzdrowisku i podziemnej ekspozycji muzealnej zamontowanych jest ponad 4000 punktów świetlnych i mimo tego w dalszym ciągu część instalacji wymaga modernizacji i rozbudowy. Ostatnie lata to okres intensywnych działań na tym polu. – *W ramach zabudowy systemu bezpieczeństwa dla wyrobisk dołowych kopalni dokonana została zmiana systemu zasilania elektrycznego rejonu Trasy turystycznej, podziemnej ekspozycji Muzeum Żup Krakowskich i uzdrowiska. W wyrobiskach zostały zabudowane instalacje oświetlenia*

Przeciętna wizyta na stronie www.kopalnia.pl trwała ***5 minut i 18 sekund*** *- w tym czasie użytkownik przeglądał średnio* ***5,5 podstron****. Strona internetowa była najczęściej odwiedzana w poniedziałki między* ***10.00 a 11.00****. Osoby odwiedzające stronę internetowa kopalni są bardzo zainteresowane zdjęciami i materiałami filmowymi. W I półroczu 2013 roku prawie* ***23,5 tys.*** *razy pobrano zdjęcia udostępnione na stronie www, a filmy odtwarzane były* ***2,6 tys.*** *razy. Średnio* ***co 9 osoba*** *wchodząca na stronę internetową kopalni w ubiegłym półroczu korzystała z* ***telefonu komórkowego lub tabletu*** *– częściej obcokrajowcy niż Polacy. Najpopularniejszym urządzeniem przenośnym z którego użytkownicy wchodzili na stronę kopalni był Apple iPad.*

podstawowego i ewakuacyjnego wyposażone w centra UPS, które w przypadku zaniku zasilania elektrycznego umożliwiają utrzymanie oświetlenia wyrobisk - dodaje Piotr Szpak. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwa była rezygnacja z wyposażenia przewodników w indywidualne lampy górnicze. Zastosowane zostały nowoczesne urządzenia rozdzielcze spełniające wszelkie konieczne normy, lampy posiadają energooszczędne punkty świetlne, a zamontowane przewody i kable są w wykonaniu trudnopalnym. W rejonie szybu Daniłowicza został zabudowany agregat prądotwórczy o mocy 400 kVA umożliwiający pracę urządzenia wyciągowego w sytuacji braku zasilania z sieci Zakładu Energetycznego.

Do Uzdrowiska Kopalnia Soli „Wieliczka" można przyjść nie tylko po zdrowie, ale również po relaks. Nasza skóra na pewno będzie wdzięczna za masaż bańką chińską czy gorącymi kamieniami. Ten pierwszy szczególnie polecany jest jako sposób na walkę z cellulitem.

- *Obecnie prowadzone są prace związane z rozbudową instalacji zasilania elektrycznego na miedzypoziomie Kazanów z uwagi na planowane udostępnienie dla ruchu turystycznego dodatkowych wyrobisk górniczych oraz rozwojem Trasy Turystycznej. Ze względu na tę inwestycję dokonana została modernizacja rozdzielni SN 3kV „Galicja" - rozbudowano ją o dodatkową sekcję rozdzielczą, umożliwiającą podłączenie nowych stacji transformatorowych* - mówi Rafał Pasek Kierownik Oddziału Elektrycznego Dół Kopalni Soli „Wieliczka" SA.

- *W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie prac związanych z modernizacją rozdzielni SN 3kV „Muzealia" wraz z ułożeniem dodatkowej linii zasilającej z rozdzielni zlokalizowanej na powierzchni przy szybie Regis* - dodaje Rafał Pasek. Inwestycja ta podniesie poziom bezpieczeństwa prowadzenia ruchu w rejonie wschodnim kopalni, umożliwi planowaną intensyfikację prac zabezpieczających w tym rejonie oraz rozwój infrastruktury technicznej w rejonie Trasy turystycznej i Trasy górniczej.

Na bieżąco wykonywane są modernizacje instalacji elektrycznych w kolejnych wyrobiskach górniczych. Montowane są nowe linie kablowe oraz urządzenia rozdzielcze wyposażone w nowoczesne zabezpieczenia umożliwiające bezpieczną pracę ludzi i urządzeń kopalni.

Podkreślić piękno

Komory Trasy turystycznej zyskują nowe, efektowe oświetlenie, pozwalające wydobyć z nich to, co najpiękniejsze.

- *Z uwagą słucham górników, odczytujących historię komory ze śladów, które pozostawili ich poprzednicy. Projektant ma obowiązek rozumienia "mowy" kopalni. Przestrzeń kopalni, choć milcząca, przemawia do nas swoistym językiem* - mówi Mirosław Sulma z ES System, która od lat projektuje oświetlenie w kopalni. - *Światło musi przybrać na siebie rolę czynnika scenograficznego i dydaktycznego - zwiedzanie kopalni ma przecież charakter spektaklu, w którym widzowie przemieszczają się pośród niezwykle atrakcyjnej i zmiennej scenografii komór i korytarzy* - dodaje.

W odtwarzaniu charakteru podziemnych komór bardzo dobrze sprawdzają się źródła halogenowe, a także coraz częściej nowoczesne diody elektroluminescencyjne LED. Diody LED wraz z systemami sterowania umożliwiają tworzenie animacji i skomplikowanych scen świetlnych. Taką animację zamontowano m.in. w komorach Barącza i Piłsudskiego.

HISTORYCZNA **LICZBA TURYSTÓW**

***W pierwszym półroczu wielickie podziemia odwiedziło 531,2 tys. turystów. To o 10%, czyli ponad 50 tys. gości więcej niż w pierwszym półroczu 2012 roku* - podsumowuje pierwsze sześć miesięcy 2013 roku Marian Leśny, Prezes Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka" Trasa Turystyczna. To prawdziwy rekord: tak duża liczba zwiedzających w okresie styczeń-czerwiec pojawiła się w podziemiach po raz pierwszy. Rekordowy był również czerwiec 2013 roku, przyciągnął do podziemi o 34% więcej turystów niż w analogicznym miesiącu 2012 roku.**

W pierwszym półroczu 2013 r. na podziemnych szlakach można było słyszeć wszystkie języki świata - podziemną Wieliczkę zwiedziło 269 tys. gości z zagranicy. Największy odsetek turystów z zagranicy stanowili mieszkańcy Wielkiej Brytanii - przyjechało ich w 2013 roku 29,5 tys. osób, na drugim miejscu uplasowali się Rosjanie z liczbą 18,6 tys. odwiedzających, na trzecim Koreańczycy - 18,5 tys. turystów. Na kolejnych miejscach byli Włosi - 17,8 tys. odwiedzających, Niemcy - 16,9 tys. turystów, Francuzi - 16,8 tys. osób. W pierwszej dziesiątce znaleźli się również Hiszpanie, Amerykanie, Czesi i Ukraińcy. Liczba turystów krajowych zwiedzających wielicki zabytek w 2013 roku wzrosła o 11% w relacji do pierwszego półrocza 2012 roku. I to co najbardziej cieszy, wzrasta liczba młodych Polaków eksplorujących wielickie podziemia, o 9% więcej dzieci i młodzież z Polski zwiedziło podziemne miasto (o 9,3 tys. dzieci więcej przyjechało do kopalni).

W czerwcu 2013 r. do podziemi udało się w sumie 150,5 tys. osób. To wynik o 34% lepszy niż w czerwcu 2012 roku (wzrost liczby odwiedzających o 38,2 tys. osób). 44% odwiedzających w omawianym miesiącu wielickie podziemia to turyści zagraniczni, których przyjechało do kopalni 66,3 tys. osób, o 31% więcej niż w czerwcu 2012 roku. Największy wzrost w czerwcu (o 22,6 tys. turystów) odnotowano wśród turystów krajowych.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Kopalnia Soli „Wieliczka” istnieje od średniowiecza, co czyni ją jednym z najstarszych wciąż działających firm świata. Ponad 700 lat historii zobowiązuje, a nie od dziś wiadomo, że największym kapitałem każdego przedsiębiorstwa są jego pracownicy. 11 czerwca w solnych podziemiach wręczono nagrody „Solidny Pracodawca”. Kopalnię Soli „Wieliczka” uhonorowano prestiżowym tytułem „Solidny Pracodawca Dekady”.

- Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie nagrodziła prezesa Kopalni Soli „Wieliczka” SA Kajetana d’Obyrna Krakowskim Dukatem. W ten sposób IPH wyróżnia osoby z sukcesem zarządzające małopolskimi przedsiębiorstwami, aktywne, uczciwe, realizujące ciekawe pomysły i przyczyniające się do gospodarczego rozwoju regionu.

- Uznaniem cieszy się Trasa górnicza. Chwalą ją turyści, została również doceniona przez Business Centre Club, który wyróżnił ją tegorocznym Medalem Europejskim. Nowy szlak wielickiej kopalni otrzymał nagrodę specjalną podczas organizowanego przez branżowy miesięcznik „Brief” Welcome Festival 2013 - tym samym Trasa górnicza znalazła się pośród najciekawszych projektów marketingu miejsc.

- Do licznych wyróżnień przyznanych mobilnym aplikacjom kopalni w lutym dołączyło kolejne - nominacja w konkursie Mobile Trends Awards. Fachowcy IT docenili nas w kategorii podróże i komunikacja.

- Bracia Michał i Dariusz Kuduk z restauracji Grand Sal podbili serca i podniebienia jurorów II Międzynarodowego Konkursu Kulinarnego Trendy Chef. Ich interpretacja zupy rybnej, kaczki oraz czekoladowego deseru nie tylko przyniosła zwycięstwo w konkursie, ale też otworzyła drogę do Kulinarnego Pucharu Polski.

- Lekarze z uzdrowiska kopalni: dr Magdalena Paciorek i dr Marek Koprowski znaleźli się na liście 100 najlepszych lekarzy Małopolski. Listę „100 godnych polecenia” ogłosiła Gazeta Krakowska. Dr Paciorek specjalizuje się w rehabilitacji medycznej, dr Koprowski jest pulmonologiem.

*25 marca 2013 roku **strona www.kopalnia.pl** zanotowała 13,7 tys. odwiedzin i 50,7 tys. odsłon. - Rekordowe zainteresowanie serwisem kopalni w tym dniu to efekt ogólnopolskiej kampanii internetowej na portalu Interia.pl - wyjaśnia Joanna Zygmunt Kierownik Działu Marketingu i Public Relations kopalni. - W tym roku realizowaliśmy także kampanie za pośrednictwem sieci reklamowej AdWords, czego efektem było pojawienie się haseł związanych z ofertą kopalni w wyszukiwarce Google. W ten sposób promowana była oferta skierowana do rodzin z dziećmi, sektora B2B oraz nauczycieli. Dzięki tym działaniom strona kopalni zanotowała 39 tys. wizyt - dodaje Joanna Zygmunt.*

W szczytnym CELU

Tuż przed długim majowym weekendem drużyny Kopalni Soli „Wieliczka”, TVP Kraków i Opery Krakowskiej starły się ze sobą w niecodziennym pojedynku. Na przeciwko siebie w spotkaniach stanęli: górnicy, dziennikarze i śpiewacy operowi. Mecz odbył się na stadionie Górnika Wieliczka. Nie ważny był wynik i zwycięzca. Ważny był szczytny cel: górnicy, dziennikarze oraz pracownicy Opery zagrali zbierając przy okazji fundusze na leczenie dotkniętej ciężką chorobą rodziny Pawłowskich.

WYDAWCA: Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A., Kopalnia Soli „Wieliczka” Trasa Turystyczna Sp. z o.o.
tel.: 012 278 73 71, 012 278 71 11, e-mail: pr@kopalnia.pl, www.kopalnia.pl